

नियमित दिवाणी दावा क्र. ३५/२०२५ मधील नि. १८ वरील आदेश

(संदिप कुलकर्णी वगैरे वि. बाळू चौगुले वगैरे)

CNR:MHSN12-000293-2025

प्रस्तुत अर्ज वादी यांनी कोर्ट कमिशनर यांची नेमणूक होणेसाठी दाखल केलेला आहे. प्रस्तुतचा दावा वादी यांनी प्रतिवादीविरुद्ध निरंतर ताकीदीचा दाखल केला आहे.

२. वादींचे कथन थोडक्यात खालीलप्रमाणे –

सदरकामी प्रतिवादींचे बांधकामाबाबत जैसे थे परिस्थिती ठेवणेचा आदेश केला आहे. प्रतिवादी यांनी दावा मिळकतीमध्ये म्हणजेच रस्त्यामध्ये अतिक्रमण करून बांधकाम करू नये म्हणून सदरचा दावा दाखल केला आहे. प्रतिवादीने दावा मिळकतीत अतिक्रमण केले असून, प्रतिवादीचे सुरु असलेले बांधकाम देखील दावा मिळकतीचे रस्त्यामध्ये चालू आहे, असे वादीचे ठाम मत आहे. तथापी प्रतिवादींनी सदरकामी त्यांचे म्हणणे दाखल करून वादीचा दावा नाकारून बांधकाम हे त्यांचे मिळकतीचे हद्दीतच म्हणजेच सि.स.नं. १७२ मध्ये केले असलेचे कथन केले आहे. सि.स.नं. १७२ चा नकाशा पाहता, सि.स.नं. १७२ चे पूर्व बाजू उत्तरेकडे निमूळती व तिरकस असलेचे स्पष्ट होत आहे. तथापी प्रतिवादीचे बांधकाम पूर्व बाजूस सरळ रेषेत असलेचे दिसून येते. यावरून प्रतिवादीने समाईक वापराचे रस्त्याचे / दावा मिळकतीत अतिक्रमण केलेचे प्रथमदर्शनी दिसून येत आहे.

३. वादी व प्रतिवादी यांचेतील वाद कायमचा संपुष्टात येणेकरीता प्रतिवादीने दावा मिळकतीत किती क्षेत्राचे अतिक्रमण करून समाईक वापराचे रस्त्याचे क्षेत्र बळकावले आहे किंवा कसे याचा अर्थबोध येणेकरीता व तशी वस्तुस्थिती मे. कोर्टासमोर येणेकरीता प्रतिवादी यांचे मौजे पलूस येथील सि.स.नं. १७२ या मिळकतीची मोजणी होऊन दावा मिळकतीचे रस्त्यामध्ये प्रतिवादीने किती अतिक्रमण केले आहे किंवा कसे हे मे. कोर्टासमोर येणे आवश्यक आहे. त्याकरीता प्रतिवादीचे सि.स.नं. १७२ ची मोजणी होऊन व सि.स.नं. १७२ चे धारकांनी दावा मिळकतीत

किती अतिक्रमण केले आहे, हे मोजणीअंती स्पष्ट होणार आहे. दावा मिळकत ही समाईक रस्त्याची मिळकत असलेने त्याची मोजणी होणेस तांत्रिक अडचण निर्माण होत असते. त्याकरीता मिळकतीचे लगत धारकांची मोजणी करणे हा एकमेव पर्याय आहे.

४. सबब न्यायाचे दृष्टीने मा. तालुका निरीक्षकसो, भूमी अभिलेख, पलूस यांची कोर्ट कमिशनर म्हणून नेमणूक होऊन दावा मिळकतीचे लगत पश्चिमेस असणारे प्रतिवादीची मौजे पलूस येथील सि.स.नं. १७२ या मिळकतीची मोजणी करून, प्रतिवादीने रस्त्याचे मिळकतीमध्ये किती अतिक्रमण केले आहे, याबाबत वादी व प्रतिवादी यांना नोटीसा काढून, प्रतिवादी यांनी दावा मिळकतीमध्ये / समाईक वापराचे रस्त्यामध्ये किती क्षेत्राचे अतिक्रमण केले आहे याबाबत मे. कोर्टात नकाशा हजर करणेबाबत मा. तालुका निरीक्षकसो, भूमी अभिलेख, पलूस यांना आदेश व्हावेत. प्रसंगी त्याबाबत तोंडी साक्षीस सर्व मूळ कागदपत्रे घेऊन, मे. कोर्टात हजर राहणेबाबत कमिशन रिट (पत्र) पाठविणेत यावे, अशी मे. कोर्टास नम्र विनंती केली आहे.

५. सबब वादीची विनंती की, सदर प्रतिवादीची मौजे पलूस येथील सि.स.नं. १७२ या मिळकतीची मोजणी होऊन प्रत्यक्ष जागेवरील वस्तुस्थिती कोर्टासमोर आलेस मूळ दावेची वा वादाची सोडवणूक होणेस व त्यांचा अंतिम न्यायनिर्णय होणेस मदतच होणार आहे आणि अशा प्रकारची मे. कोर्टामार्फत तशी मोजणी झालेस यातील प्रतिवादी यांचे कोणत्याही प्रकारचे नुकसान होणार नाही. वादी मे. कोर्टाचे आदेशानुसार योग्य ती प्रोसेस फी मे. कोर्टात भरणेस तयार आहेत.

६. प्रस्तुत अर्जास प्रतिवादी यांनी अर्ज मंजूर करण्यास हरकत नाही अशी पुरसीस दाखल केली.

७. प्रस्तुतचा अर्ज वाचला. वादीतर्फे विधीज्ञांचा युक्तीवाद ऐकला.

८. प्रस्तुतचा दावा प्रतिवादीविरुद्ध निरंतर ताकीदीचा दाखल केलेला आहे. दिवाणी प्रक्रिया संहिता आदेश २६ नियम २ प्रमाणे अतिक्रमित क्षेत्राबाबत वाद असल्यास वादातील क्षेत्राची मोजणी होवून असणारी वस्तुस्थिती पटलावर येणे

आवश्यक आहे. दावा मिळकतीची पुन्हा मोजणी न झाल्यास वादी व प्रतिवादी यांच्यातील वादाचे पूर्णपणे निराकरण होणार नाही. अशा परिस्थितीत दावा मिळकतीच्या पोट हिश्याची मोजणी होणे आवश्यक आहे.

९. वादीच्या कथनानुसार मोजणी मागविणे आवश्यक आहे. या दाव्याचा विचार करता अतिक्रमणा संबंधीचा वाद उपस्थित केला असल्यामुळे तालुका निरीक्षक, भूमि अभिलेख, पलूस यांसारख्या तज्ञाद्वारे दावा मिळकतीची मोजणी केली असता दावा मिळकतीची वस्तुस्थिती रेकॉर्डवर येण्यास मदत होणार आहे.

१०. तरी वरील गोष्टींचा सारासार विचार करता, सदर कामी तालुका निरीक्षक, भूमि अभिलेख, पलूस यांची कोर्ट कमिशनर म्हणून नेमणूक करून त्यांचेमार्फत अर्जात नमुद केलेप्रमाणे मिळकतीची मोजणी करणे मला योग्य व रास्त वाटते. सबब मी खालीलप्रमाणे आदेश पारीत करते.

आदेश

१. वादीचा नि. १८ चा अर्ज मंजूर करण्यात येतो.
२. तालुका उप अधिक्षक, भूमी अभिलेख, पलूस यांची कोर्ट कमिशनर म्हणून मोजणीसाठी नियुक्ती करण्यात येते.
३. कोर्ट कमिशनर यांनी तात्काळ उभयपक्षांसमक्ष, अर्जामध्ये कथन केल्याप्रमाणे दावा मिळकतीचे लगत पश्चिमेस असणारे प्रतिवादीची मौजे पलूस येथील सि.स.नं. १७२ या मिळकतीची मोजणी करून, प्रतिवादीने रस्त्याचे मिळकतीमध्ये किती अतिक्रमण केले आहे, याबाबत वादी व प्रतिवादी यांना नोटीसा काढून, प्रतिवादी यांनी दावा मिळकतीमध्ये / समाईक वापराचे रस्त्यामध्ये किती क्षेत्राचे अतिक्रमण केले आहे याबाबत मे. कोर्टात नकाशा हजर करणेबाबत मा. तालुका निरीक्षकसो, भूमी अभिलेख, पलूस कमिशनर अहवाल नकाशासह पूढील एक महिन्याच्या आत मे. कोर्टासमोर सादर करावा.

४. वादी यांनी मोजणीसाठी लागणारी सर्व आवश्यक ती कागदपत्रे उप अधीक्षक, भुमि अभिलेख, पलूस यांचेकडे जमा करावी, तसेच वर नमूद मिळकतीच्या मोजणीसाठी लागणारी आवश्यक ती फी वादी यांनी परस्पर संबंधीत कार्यालयात भरावी.
५. वादी यांनी प्रोसेस फी जमा केल्यानंतर कमिशन प्रपत्र अदा करावे.

IRFANALIKHAN
YOUSUF ALI
KHAN

Digitally signed
by
IRFANALIKHAN
YOUSUF ALI
KHAN
Date:
2025.05.08
13:33:03 +0530

पलूस

दिनांक- ०८/०५/२०२५

(आय. ए. वाय. ए. खान)

न्यायदंडाधिकारी प्रथम वर्ग, पलूस

CERTIFICATE

I affirm that, the contents of this P.D.F. file are same, word to word, as per the original.

Name of Stenographer	: Mrs. Jyoti A. Salunkhe Stenographer Grade III
Court	: Jt. C.J.J.D. & J.M.F.C., Palus
Date	: 08/05/2025
Signed by P. O. on	: 08/05/2025
Uploaded on	: 08/05/2025